

Lyngen kommune
Rådmannen

NVE
Postboks5091 Majorstuen
0301 OSLO

Deres ref:	Vår ref:	Løpenr:	Arkivkode	Dato
	2009/489-21	21149/2014	S10	23.05.2014

Høring på søknad om å få bygge Gjerdelva kraftverk - Lyngen kommune

Viser til høringsbrev om søknad om å etablere Gjerdelva kraftverk 6. februar 2014 og utsatt høringsfrist 11. april.

Lyngen kommune har behandlet høringen i formannskapet sak 68/17. På grunn av sykemelding vil særskrift ettersendes.

Formannskapets vedtak

Før konsesjon gis må følgende vilkår være oppfylt:

- Før tiltaket gis konsesjon må det utarbeides konsekvensanalyse for drikkevannsforsyningen som godkjennes av kommunen og Mattilsynet.
- Før tiltaket gis konsesjon må konsekvensene for reindriftsnæringen kartlegges og godkjennes av kommunen og Fylkesmannen.
- For å ivareta landbruks og skogbruksinteressene bør riggområde og anleggsvei utformes som et permanent anlegg og ikke tilbakeføres etter anleggsperioden.
- Konsekvenser for landskap, også fjernvirkning, må utredes.

Formannskapet tillater seg å be om å behandle søknaden på nytt når vilkårene er oppfylt.

Generelle opplysninger om saken

Clemets Elvekraft har på vegne av Gjerdelva fallrettslag fremmet søknad om konsesjon for utbygging av kraftverk i Gjerdelva, Lyngseidet. Søknaden ble fremmet for NVE for om lag to år siden. Nå har søknaden fått saksbehandler i NVE og søknaden er på høring til blant annet kommunen.

Overordnet planverk

Gjerdelva og omsøkte konsesjonsområde ligger ved Lyngseidet, i arealplanen av 2005 er arealet i høyereliggende område avsatt til næring (turisme, eventuelt skianlegg m.m.), mens arealet der pumpestasjon og adkomst skal være er avsatt med sentrumsformål. Kommuneplanens arealdel er

Postadresse:
Strandveien 24
9060 Lyngseidet
E-post: post@lyngen.kommune.no

Besøksadresse:
Strandveien 24

Internett:
www.lyngen.kommune.no

Telefon: 77 70 10 00
Telefaks: 77 71 00 16

Bankkonto: 4785 07 00059
Organisasjonsnr: 840014932

under revidering og skal på 2. gangs høring. Den reviderte utgaven tar utgangspunkt i plan og bygningsloven 2008. Kunnskapsgrunnlaget i den reviderte utgaven er bedre og ulike interesser/hensyn er kartlagt og avsatt. Til tross for at denne reviderte utgaven ikke er vedtatt i kommunestyret er det på grunn av kunnskapsgrunnlaget riktig å vurdere konsesjonssøknaden i lys av denne. Videre vurderinger tar derfor utgangspunkt i den oppdaterte kunnskapen i den reviderte 2.gangs høringsutkastet til kommuneplanens arealdel.

Formål i revidert arealdel

Næringsformål og sentrumsformål er videreført fra arealplan av 2005. I tillegg er det avsatt sikringsone for drikkevannskilde H110_5 og hensynssone for reindrift H520_18.

I bestemmelse er det med bakgrunn i gjeldene lover, forskrifter og gjennom innspill fra reindriften og mattilsynet foreslått følgende:

Bestemmelser	Retningslinjer
Sikrings- støy- og faresoner (§ 11-8, bokstav a)	
<p>3.1. Hensyn til drikkevannskilder (H110) a) I områder som på plankartet er vist med hensynssone merket H110, nr.1 -8, tillates ikke tiltak eller utbygging før det foreligger en konsekvensvurdering med tanke på vannforsyning før iverksetting.</p>	<p>Tiltak omfatter også samlingsplasser og gjerder for beitedyr som berører drikkevanns-forekomstene.</p> <p>Sikring av drikkevann er underlagt egne krav og bestemmelser i <i>drikkevannsforskriften</i>. Se egen veileder fra mattilsynet.</p>

Soner med særlige hensyn (11-8, bokstav c) – Utformes bare med retningslinjer.	
<p>3.7 Hensyn til reindrift (H520)</p>	<p>Områder som på plankartet er merket med H520, nr. 1-11, er oppsamlingsplasser og flytteleier for reindriftnæringen. I disse områdene kan det ikke etableres anlegg, dersom disse ikke er tilknyttet drifta.</p> <p>Områdene er særlig sårbare for inngrep og forstyrrelser under flytting vår og høst.</p>

Berørte interesser

En kraftverksetablering i Gjerdelva må vurderes med hensyn til en rekke interesser og brukergrupper. Drikkevann, reindrift, friluftsliv, landskap, turisme, inngrepsfrie naturområder (INON) og naturmangfold.

Drikkevannsforsyning

Gjerdvasselva med nedslagsfelt er kommunens viktigste drikkevannskilde.

Drikkevannsforskriften er tydelig på at drikkevannskilder og nedslagsfelt skal beskyttes, noe som også er fulgt opp i revideringen av kommuneplanens arealdel (se bestemmelser). Utbyggere

Clemets Elvekraft hevder at kraftverket ikke vil være et problem for drikkevannsforskyningen, uten at dette er tilstrekkelig konsekvensutredet. Søknaden inneholder heller ikke tilstrekkelig utredning på hvordan drikkevannet skal ivaretas.

Et kraftverk vil være en forurensningskilde og trussel mot drikkevannskilden, både under utbygging og etter etablering. Store kjøretøy og maskiner kan gjøre stor skade på vannkvaliteten. Olje og drivstoff er svært uheldig og graving og åpning av terrengdekket kan gi avrenninger og grums i vannet i årevis. Lyngseidet har ingen alternativ drikkevannskilde.

Ny aktivitet eller nye inngrep i vannforekomsten vil med stor sannsynlighet forringe den eneste drikkevannsforsyningen til kommunesenteret Lyngseidet.

Gjerdvasselva har tidvis lav vannføring. I søknaden vises det til at drikkevannsforsyning skal ha førsteprioritet ved lav vannføring. Kommunen mener ikke at dette er tilstrekkelig utredet, og er heller ikke tilfreds med forklaringen på hvordan dette skal sikres.

Lyngen kommune mener at hensynet til drikkevann ikke er godt nok utredet og krever konsekvensutredning av dette forholdet. Uavklarte konsekvenser i søknaden er sikring av drikkevannet med dagens gode kvalitet, også under anleggsperioden, kapasitet i perioder med lav vannføring, samt vannforsyning ved befolknings- og turistvekst på Lyngseidet.

Kommunen mener videre at drikkevannsforskriften ikke er tilstrekkelig ivaretatt i søknaden, og stiller seg spørrende til hvordan søker kan konkludere med at konsekvensgraden er middels til liten (side 27) uten å henvise til drikkevannsforskriften.

Det vises også til at Lyngen kommune vurderer å legge ned vannforsyningsanlegget i Gjerdelva om noen år. Dette kan ikke legges til grunn i denne søknaden. Planene om å benytte Kvalvik vannverk krever store investeringer og ligger langt frem i tid.

Friluftsliv

Det omsøkte området er et mye besøkt frilutsområde. Både for lokalbefolkning og for turister. Lyngen kommune opplever en jevn økning i antall turister, særlig på vinteren. Det arbeides for å tilrettelegge for økende sommerturisme gjennom destinasjonsutvikling (Visit Lyngenfjord) og gjennom merking og tilrettelegging av turløyper. Lyngen er kjent for sin uberørte natur, særlig ivaretatt gjennom Lyngsalpan landskapsverneområde. Gjerdelva kraftverk ligger utenfor landskapsverneområdet, likevel bør friluftslivsinteressene vurderes.

I søknaden konkluderes det i sammendraget om at konsekvensene for friluftslivsinteresser er små. Dette er delvis underbygget i *kapittel 3.11 brukerinteresser*, der det hevdes at utbyggingsområdet i hovedsak har lokal verdi. Siden søknaden er sendt til NVE har Lyngseidet hytteforening bygget en åpen hytte i området – Rørneshytta. Denne er allerede før åpning blitt mye besøkt.

Vinterstid vil ikke tiltaket ha betydning for friluftsliv da det ligger under snø, tiltaket er lite og vil trolig ikke ha avgjørende påvirkning på friluftslivet. Med bakgrunn i mangelfull utredning av dette temaet ønsker likevel kommunen at NVE etterspør en vurdering på om tiltaket påvirker friluftslivsfolks oppfatning av naturopplevelsen. Da særlig med tanke på at området er klassifisert som inngrepsfrie naturområder (INON).

Landskap

Miljøfaglig utredning har utarbeidet en landskapsanalyse for Lyngen kommune. I analysen ble landskapsverneområdet ikke analysert, siden det omsøkte området for Gjerdelva ikke inngår i landskapsverneområdet er dette vurdert. Analysen er ment til bruk i overordnet planarbeid, og går ikke inn på enkelttiltak, men konkluderer med at Lyngseidet har stor landskapsmessig verdi.

Landskapskarakter for Lyngseidet: *Et åpent, storlinjet landskap som danner de ytre omgivelsene til tettstedet hvor det er kulturelementet som klart dominerer både fysisk og historisk. Kommunesenteret er bygd opp gjennom flere karaktergivende epoker og inneholder til sammen en svært variert og mangfoldig bygningsmasse, kulturmark og historie. Tettstedet har et sammensatt preg med en svakt utviklet visuell orden.*

Helhet og sammenheng – hovedfelt C.

Egenskap	Beskrivelse
Romlig sammenheng	Hovedfeltet utgjør en mindre del av høyfjellsmassivet, og egentlig bare avgrenset fordi dette er det eneste partiet av Lyngsalpene som inngår i analyseområdet. Enhetlig tilhører derfor hovedfeltet den sørlige halvdel av høyfjellsmassivet, og representerer ingen vesentlig avvik fra andre deler i romlig sammenheng.
Enhetlig innhold	Hovedfeltet, på samme måte som delfelt 19, skiller seg i liten grad fra det øvrige høyfjellet lengre sør og vest. De alpine formene med karakteristiske tinder og dels bredekte botner, skaper dominerende kontraster internt, men også mot tiliggende landskap som Kjosén, Lyngseidet og Lyngenfjorden.
Aktivitet og brukshistorie	Reindriften har satt spor i, og utnytter fremdeles Kvalvikdalen, sør for hovedfeltet. Innenfor hovedfeltet er imidlertid all kjent brukshistorie og bruk i dag knyttet til friluftsliv/reiseliv. Kommunikasjonsmessig er hovedfeltet relativt lett tilgjengelig fra de mest befolkede områdene i kommunen, og bruken avspeiler dette i noen grad. Fysisk tilrettelegging støtter opp om bruken.
Regional karakter	Hovedfeltet er svært representativt for en lokal landskapstype, men samtidig mer uvanlig i regional og nasjonal sammenheng.
Intern variasjon	Hovedfeltet er ikke inndelt i mindre enheter.

(Miljøfaglig utredning rapport 2012:42)

Landskapet vil i mindre grad berøres etter at søknaden nå omhandler tunell. I søknadens kapittel 3.7 beskrives landskapet, men da i hovedsak sett på nært hold. Det konkluderes med at tiltaket har stor negativ konsekvens. Med bakgrunn i landskapsverdien fra Miljøfaglig utredning og at området tidligere ikke er utbygget er det ønskelig med en utfyllende konsekvensutredning for landskap, som også inkluderer fjernvirkning av tiltaket.

Landbruk

Virkningene for landbruk er større enn de som beskrives i konsesjonssøknadens kap 3.9. Videre vil små endringer i planene gjøre tiltaket mer positivt for landbruksinteressene.

Negative virkninger som ikke er vurdert:

Kraftlinje fra stasjonen og opp til eksisterende linje går gjennom et stort sammenhengende område med granplantefelt. Linja her vil føre til ulemper for framtidig drift av denne skogen. Elles så er rørgata planlagt inn i et område med drivverdig skog. Deler av denne skogen er ikke hogstmoden ennå.

Positive virkninger for landbruk som ikke er vurdert:

Det er betydelige skogressurser i og rundt de nedre delene av planlagt rørgate og riggområde. Særlig fra kote 175 og nedover. Riggområdet og anleggsvegn kan dermed ha en betydelig verdi for skogbruket i området. Dette forutsetter at det ikke tilbakeføres etter anleggsperioden er over. Videre så må veg og riggområde bygges med tanke på at det skal ligge som et permanent anlegg.

Dette innebærer at veggeometri og drenering utformes slik at anlegget kan fungere og vedlikeholdes på sikt. Vegen opp til riggområdet må utformes i samsvar med Normaler for veger til landbruksformål klasse 3 (helårs bilveg for lastebil med henger). Vegen videre oppover må være i samsvar med klasse 7 (traktorveg). Riggområdet vil være nyttig som lunneplass for ved og tømmer. Dekningsområdet for et slikt anlegg vil utgjøre om lag 500 dekar med produktiv skog. Bortimot 200 dekar av dette er tilplanta med gran. Dermed vil det være store volum som skal ut av dette området, og det er et stort behov for å bygge et skogsvegnett her. Dersom området gjøres mer tilgjengelig for hogst så vil det indirekte fremme beiteverdien av området. Det er mye sau på beite i fjellet her. En permanent veg opp til Gjerdedalen vil også kunne lette arbeidet med tilsyn og sanking.

Naturmangfold

Naturmangfold er etter kommunens mening godt kartlagt. Det er viktig at det en eventuell utbygging tar hensyn til naturverdiene da særlig rødlista arter og gråor-heggeskogen (se også landskap).

Folkehelse og beredskap vannforkyning

Rent drikkevann er en viktig faktor for folkehelsen (se drikkevann).

Kommunen mener at drikkevannsforskriften § 11. som omhandler leveringssikkerhet og beredskap må ivaretas for å ivareta samfunnsikkerheten.

Reindrift

Området er i revidert utkast til kommuneplanens arealdel avsatt til hensynssone for reindrift. Området er i hovedsak flyttvei og oppsamlingsområde. Etter ferdigstilling antas ikke tiltaket å ha vesentlig betydning for reindriftsnæringen, men det er viktig at utbyggingen skjer i tett dialog med reindriftsnæringen. Kommunen viser til Lakselvdalen-Lyngsdalen reinbeitedistrikt sin uttalelse 25.04.14, og forventer at konsekvensene for reindrift utredes nærmere.

Med hilsen

Ingeborg Johnsen
Planlegger

